

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

The Provincial Library City

CORNER PRITCHARD AVI & MCGREGOR ST.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PROVINCIAL LIBRARY WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК V.

Ч. 49.

СЕРЕДА, 20. ЧЕРВНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JUNE 20th, 1923.

No. 49.

VOL. V.

ЕКС-ПРЕМ'ЄР БОЛГАРІЇ СТАМБУЛІЙСЬКИЙ УБИТИЙ.

СОФІЯ, Болгарія, 15. червня. — Александер Стамбулійський, прем'єр Болгарії від часу як під його проводом зістало сформоване в 1918 році селянське правительтво аж до повалення його минулого тижня болгарською армією, зіставлений убитий в селі Ветрен, близько свого родинного містечка Саявовіца.

Він зістав застрілений в часі, як партія селян хотіла відібрати його від жовнірів, що зловили його вчора після триденної погоні.

Підчас стрілянини селян жовніри повтікали і Стамбулійський був хвилею освобожденний. Селяни супроводжали буйшого прем'єра далі до його родинного села, як раптово напали на них жовніри і почали стріляти. Підчас тої стрілянини і зістав убитий Стамбулійський.

ПАЛЯТЬ ШІЛ СЕЛА БОЛГАРСЬКИХ ПОВСТАЙЦІВ.

БІЛГОРОД, 17. червня. — Нове буржуазне правительтво в Болгарії здавало селянське повстання з великою суворістю.

В північній Опориді опір селян продовжується далі, як також в Делі, на полудневій заході і в Кристенді та Рамодірі, коло Софії.

В цих районах села зістали спалені і військові немилосердно розправляються з партизанами Стамбулійського. В полон взято лише пару селян.

Югославія відмовляється признати нове буржуазне правительтво Болгарії.

КАЖУТЬ, ЩО СТАМБУЛІЙСЬКИЙ НЕ УБИТИЙ.

ЛОНДОН, 18. червня. — На слівшій відомості говорять, що зі смертю буйшого прем'єра Стамбулійського селянський рух проти нового буржуазного правительтва зовсім не скінчився.

В дійсності найновіші донесення кажуть, що Стамбулійський не є убитий, як проголосили його вороги, але стоїть дає на чолі селянських відділів.

Донесення з Софії через Атени каже, що болгарські хлібороби і комуністи захопили в нещодазні великі склади амуніції в Ортакіо.

КОРОЛЬ БОРИС РОЗВ'ЯЗУЄ ПАРЛЯМЕНТ.

БІЛГОРОД, 14. червня. — Денеша з Софії доносить, що король Борис підписав вчора декрет в справі розв'язання парламенту.

Після конституції нові вибори мають відбутися протягом двох місяців після розв'язання парламенту. Нове правительтво не оголосило досі речинця виборів.

ХОЧУТЬ КОМУНІСТІВ НА ЗАГРАНИЧНИХ КОРАБЛЯХ.

ВАРШАВА. — Юнія російських докових робітників рішила, що її члени не будуть виладоувати тих чужинських кораблів в Одесі, залага котрих не буде бодай в більшій часті комуністично.

Ця постанова буде поширена відвід на Петроград та інші російські порти і буде чималою трудностю для чужинських кораблів при виладоуванні своїх товарів в радянських портах.

ЗЕЛЗНИЦІ В РУРЦІННІ ПІД КОНТРОЛЕЮ ФРАНЦУЗІВ.

ЕССЕН, 18. червня. — На побічних лінях між Дортмундом і Ессеном Французи захопили нині 170 локомотивів і 2.000 тягарових вагонів та в той спосіб цілковито довершили французької контролі на залізничних лінях в Рурцінні.

В наслідок цих захоплень харчове положення в Дортмунді, Бохумі та інших місцях стає з кожним днем гіршіше. Місто Віттен є також тяжко притиснене.

ОКУПАНТИ ВІДТЯЛИ РУРЦІННУ ВІД НІМЕЧЧИНИ.

БЕРЛІН, 15. червня. — Французькі війська заняли вчора ввечері нині залізничні стації від Дортмунда до Края, включаючи важні залізничні вузли Лянгендрер і Бохум.

Ця відтинає останні средства залізничної комунікації між індустріальною і окупованою Німеччиною і рух є тепер можливий лише при допомозі електричних трамваїв.

ВИБУХ БОМБИ ВИКОЛІВ ЕКСПРЕС.

ФРАНКФУРТ над Меном, 16. червня. — Вибух бомби, уміщеної на торі, спричинив частинне викоління експресу Маєнс—Париж. Один французький жовнір зістав убитий а кілька пасажирів було раненіх.

ПУАНКАРЕ ВІДКИНУВ НІМЕЦЬКУ ОФЕРТУ.

ПАРИЖ. — Відповідаючи перед сенатською комісією для заграничних справ на запити дотично операцій в Рурцінні, прем'єр Пуанкаре відкинув в цілости пропозицію Німеччини в справі репарацій і заявив, що правительтва Бельгії і Франції рішилися не приймати ніяких пропозицій від німецького правительтва, поки Німці не занехають цілковито своєї кампанії пасивного опору.

БЕЛЬПІСЬКИЙ КАБІНЕТ ЗРЕЗИГНУВАВ.

БРУКСЕЛЯ, 14. червня. — Через заведення фляманської мови на університеті в Дженті, бельгійський кабінет міністрів вис свою резигнацію. Король резигнацію прийняв.

ФОШ НЕ ДАРМО ІЗДИВ ДО ПОЛЬЩІ.

"Пти Парізієн" повідомляє, що маршалок Фош був дуже вдоволенний своєю поїздкою в Польщу і заявив, що французький і польський генеральні штаби випрацювали при його співучасті потрібні плани, беручи під увагу всі можливі перспективи.

ПОЛЬЩА ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО МОБІЛІЗАЦІЇ.

ВАРШАВА, 16. мая. — Беручи під увагу назначені маневри резервістів 1896, 96, 97 року, видано розпорядження про обмеження права вїзду за кордон для мушин обов'язаних до військової служби. Особи в віці від 18 до 28 років не мають права переходити кордон. Відступлення допускається тільки в дуже виняткових випадках.

АКТ ОБВИНУВАННЯ ПРОТИ КАШЕНА ВІДКЛИКАННЯ.

ПАРИЖ, 14. червня. — Ізабраку доказів слідчий судія відкинув вчора акт обвинувачення проти Кашена і інших комуністів, що були обжаловані о державну зраду, і вони вийшли на волю.

Разом з Кашеном і тов. випущено з в'язниці німецького комуніста Геліяна, який на підставі такого самого обвинувачення відсидів в парижській в'язниці 5 місяців.

А. СІНКЛЕЯР ОБВИНУВАЧЕННЯ О ВОЛОКИТСТВО.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, Кал., 16. червня. — В поліційній суді відкинено вчора обвинувачення проти соціалістичного письменника Алтона Сінкляра о підбурювання до заворушення і виголошення промови до незаконного зібрання, а натовість поставлено йому обвинувачення о волокитство. Розправа назначена на 27. червня.

В ЛАТВІ АРЕШТОВАНО 15 КОМУНІСТІВ.

РИГА, 11. червня. — Лотиська поліція арештувала 15 комуністів, які після її донесення мали бути учасниками заговору на повалення теперішнього правительтва і утворення радянської республіки.

Подібні заговори викриті також в Естонії і Фінляндії.

РОБІТНИЧІ ЗАВОРУШЕННЯ НА ГОРІШНІМ ШЛЕЗКУ

БЕРЛІН, 8. червня. — На німецькій Горішнім Шлеску прийшло до гірських робітничих заворушень. В многих місцевостях вишшли робітники на страйк, не чекаючи на дозвіл своїх юній.

В околиці Штайнаув прийшло до кривавої битви, коли страйкуючі полєви робітники, утворивши відділи по 300 до 400 людей, почали силою проганяти робітників, що остана при праці.

АНГЛІЙСЬКІ ЗЕЛЗНИЧНИКИ ЗА 6-ГОДИННИМ ДНЕМ.

ЛОНДОН. — Екзекутивний комітет британської юній залізничників постановив предложити на слідуючому конгресі всіх юній домагання 6-годинного дня праці для всіх зорганізованих робітників у Великій Британії.

Ліві юнійні лідери заповідають, що буде проголошений загальний страйк в цілій Великій Британії для підпертя цього домагання.

Побіда фермерсько-робітничого блоку у виборах в Мінеаполіс.

МІННЕАПОЛІС, Мін., 14. го червня. — Фермерсько-робітничий блок відніс повну побіду над кандидатами буржуазних партій, здобувши при виборах до міської ради 14 місць на всіх 25.

Мейором міста зістав вибраний дотеперішній радикальний мейор Джордж Ліч, одержавши 7.000 голосів більше від буржуазного кандидата.

ВАРШАВА, 8. червня. — Король Румунії Фердинанд і королева Марія прибудуть 24. червня до Варшави на триденну візиту. Варшава приготується до ріжних торжеств з того приводу.

МАЙНЕРІ В НОВІЙ СКОШПІ ВІДНЕСЛИ ПОБІДУ СТРАЙКОМ.

СІДНЕЙ, Н. С., 15. червня. — Після конференції між генеральним управителем копанель "Брітші Емплаєр Стіа Корпорейшен" в Кейп Бретон а екзекутивну 26. дистрикту "Юнайтед Майн Воркерс" відкинуто нині в полудне всі страйки, які вже відбувалися або мали розпочатися.

Компанія згодилася прийняти назад робітників, які були відправлені з роботи, через що власне й проголошено страйк.

ДОМАГАЛИСЯ ПРИНЯТТЯ ДО ПРАЦІ 50 МАЙНЕРІВ.

СІДНЕЙ, Н. С., 14. червня. — На масовім мітінгу 5.000 майнерів в Глейс Бей ухвалено нині резолюцію, в якій говориться, що наколи "Брітші Емплаєр Стіа Корпорейшен" в Кейп Бретон не прийме завтра до полудня 50 відправлених нео робітників, всі майнери вийдуть в той час на страйк. Около 7.000 робітників буде обнятих страйком.

СТРАЙКИ ЗА МІСЯЦЬ МАЯ В КАНАДІ.

ОТТАВА, 16. червня. — В місяці маю індустріальні спори спричинили більшу втрату часу, чим в місяці цвітні. В маю було 34 страйки, які охопили 4.707 робітників і спричинили втрату 65.188 робочих днів. В цвітні було 22 страйки, які обняли 2.263 робітників і спричинили втрату 34.553 робочих днів.

НОМІНАЦІЯ КАНДИДАТІВ В ОНТЕРІО.

ТОРОНТО, 14. червня. — Підчас нинішньої офіційної номінації в Онтеріо консерватисти номінували 103 кандидатів, ліберали 77, фермери 76 і робітники 21, а незалежних кандидатів номінувано 19.

Двох послів виходить через акламацію, а це консервативний В. Ф. Нікл в Кінгстон і робітничий Пітер Гінен в Керона.

"ПРАВДА" ПРО РОС. ВІДПОВІДЬ АНГЛІ.

МОСКВА, 12. червня. — "Наше посліде слово" — звучить заголовок статті в "Правді" про російську відповідь Великої Британії. Стаття між иншим говорить:

"Ми зробили вже багато уступок, але й уступки мають свої границі і саме тепер ми дійшли до тих границь. Як би Англія згодилася на наш проект взаємности, тоді цілий спір дається налагодити в приязний спосіб. Колиж ні, то ми віримо, що всякому буде ясно, що відвчальним за зрівнання буде лорд Корзон, а не ми".

Голова магометанської церкви в Росії і на Сибірі видав заяву, в якій говорить, що Магометани протестують проти ноти лорда Корзона. Вона пиятує Англію як ворога поневоленних мусульманських народів і проголошує Росію їх приятелем. Турки кажеться в тій заяві, повинні дякувати Аллахови і большевикам.

ГАЛЕР ШЕФОМ ГЕНШТАБУ.

ВАРШАВА, 9. червня. — Ген. Станіслава Галера назначено шефом генерального штабу польської армії. Він займає місце маршалка Йосифа Пясуздского, який арезигнував недавно з того становища.

МАСОВІ РЕВІЗІЇ І АРЕШТОВАННЯ УКРАЇНЦІВ НА ВОЛИНІ.

На Волині почалася нова нагінка на українські інституції і поодинокі осіб. Почалися масові ревізії у всіх українських інституціях і ріжних осіб, причім не обійшлося і без арештовань.

Місто Рівне. Волинське Воєвідство надіслало до Рівенської Повітової Просвіти повідомлення, що закриває цю Просвіту wraz зі всіма її філіями в повіті, ніби за ведення політичної акції і дає місяць часу на повну ліквідацію цієї інституції і її майна.

Одночасно цікаво, що польська влада всіма засобами підтримує акцію відомого погромщика Оскіака й емігрантів пелянівців, котрі лочинають скуплюватися на Волині. Ця група почала займатися доносом на місцевих українських діячів і на цілі організації. Закриваючи Товариство Просвіта влада думає цим допомогти акції оскляковського пелянівського. Все населення обурене цим поступком, але не виходячи з рівноваги чекає, що буде даліше.

Містечко Турійськ Ковельського пов. Населення містечка і околичних сіл вперше за весь час перебування там поляків обходило цього року свято 1. Мая. Відбулося зібрання, на котрім виголошено промову про значіння 1. Мая, після чого рушив уліцями міста похід з червоним прапором.

Дня 6. мая поліція перевела ревізію у многих мешканців міста і сусідних сіл, а потім арештувала гом. Анну Жежко і 4 селян, членів місцевого гуртка У.С.Д.П. Заарештовані до тепер томяться в тюрмі.

З цього приводу український посольський клуб в соймівні інтерпеляцію до уряду.

Місто Ковель. З доручення вищих польських властей переведено в Ковельській Повітовій Просвіті ревізію, котра не дала ніяких вислідів. Населення з повним довіром до цієї інституції чекає від неї дальшої активної праці.

В тім самім часі поліція перевела ревізію в Просвіті в місті Маїшіві Ковельського повіту.

Місто Луцьк. В вівторок 22. мая луцька поліція під проводом комісара волинської дефензивы п. Добровольського перевела ревізію в помешканню Луцької Повітової Просвіти. Ревізія продовжалася дві години. З гардероби драматичної секції Просвіти забрала поліція карабин без замка, котрий служив бутафорією секції.

Тогож дня переведено ревізію в редакції часописи "Українське Життя", де забрано кілька заграничних часописей, 4 примірники часописи "Пролетарська Правда" і 2 примірники часописи "Вісти" й брошуру "Дай Боже смерть", видану в Празі.

Село Жидичин. В селі Жидичині перевела Луцька поліція ревізію. Чого шукали, невідомо. В хаті господаря Луцької Просвіти Бондарука ревізія була дуже точна. Шукали на стриху, а навіть в комині. З балачок виявилася, що це шукали так за послом Марком Луцькевичем.

Місто Володимир. В повіті володимирській влада закрила всі філії Просвіти.

Інститут журналістики. Нар. Ком. Освіти відкриває з новим шкільним роком Інститут журналістики в Харкові.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРОМИСЛОВЕЦЬ ПРО СОВ. РОСІЮ.

МОСКВА, 9. червня. — Перебуваючий тут тепер нью-йоркський промисловець Ірвінг Т. Бош зсумував вчора в таких словах свої вражіння з того, що бачив і чув в Росії:

"Перше, що з того всього, що я міг бачити і розслідити, я набравсь перекояння про тревалість совітського правительтва.

"Друге, що підчас мого короткого побуту в Москві я мав нагоду розмовляти з дійсними російськими провідниками, з Троцьким, Каменевом, Чічеріном і иншими.

"Трете, що я міг говорити до них зовсім отверто і без обиняків".

Бош сказав тим провідникам між иншим і те, що відшкодування для Американців за їх втрачене майно в Росії є необхідним умовом торговельного і економічного співдланія між Америкою і Росією.

ХИТРИЙ ПЛЯН РУМУНІВ.

ПАРИЖ, 9. червня. — Тут доносять, що Румунія хоче забезпечити собі посідання Бесарабії через відступлення своїх претенсій до 15.000.000.000 золотих франків в Росії.

На весні 1916 р. Румунія привезла до Москви 8.000.000.000 золотих франків, щоб ті гроші не попали в руки Німців, а крім того деякі цінні твори мистецтва і королівські жемчужини вартости 7 мільонів франків. Воєнні матеріали, продані Росії, піднесли ту суму на 15 мільярдів франків.

Румунія хоче тепер, щоб в заміну за ті гроші Совітська Росія зріклася формально своїх претенсій до Бесарабії.

ВЕЛИКИЙ ЗЕМЛЕТРУС В ПІВНІЧНО-ЗАХІДНІЙ ПЕРСІЇ.

МОСКВА, 15. червня. — Тутешна перська амбасада отримала відомости, що в гірській околиці північно-західній Персії було велике землетрясення, в якім згинули тисячі людей. Дотепер відомо вже, що згинуло поверх 6.000 осіб, а много тисяч осіб зістало ранених. Ціле населення втікає в переляку на полудне.

Землетрясення заробило шкоди на просторі тисячі квадратних миль і дітнуло не менше як чверть міліона людей. Число згинувших може досягти до 20.000.

БУЛЬКАН ЕТНА ЗАЛІВ ДВА МІСТА.

КАТАНІЯ, Сицилія, 18. червня. — З вулкану Етні почала вибухати лавя, яка знищила вже п'ять сіл і загрожує кільканийцтвом иншим. Насуваюча лавя була висоти від 30 до 40 стій. Населення околиці Етні завчасу втікло в безпечніше місце.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКР. ІНСТИТУТУ РОБ. МЕДИЦИНИ.

Відділ робітничої медицини при Нар. Ком. Здравова визнав необхідним зорганізувати Український Інститут Робмеду. Випрацьовано вже відповідний план інституту, головною цілю якого було би виснясення кардинального питання про патологію праці з наукової точки погляду.

Дня 8. мая ц. р. відкрито в селі Трихаті коло Миколаєва на Радянській Україні пам'ятник жертвам гетьманського терору.

НОВІСТЬ! ДІТОЧИЙ ПІКНІК! НОВІСТЬ!

ЗАХОДОМ ВІДДІЛУ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ

— устроюється —

В НЕДІЛЮ, 24. ЧЕРВНЯ, В МОРС ПЛЕЙС

ДІТОЧИЙ ПІКНІК

СПЕЦІАЛЬНІ СТРТКАРИ ДЛЯ ДІТЕЙ ДАРОМ.

Відділ постарався о спеціальні стріткарі для всіх дітей, які поїдуть на цей пікнік. Їзда стріткарю для дітей даром, але діти, які схочуть їхати на пікнік, мусять зібратися **О ГОДИНІ 12.30 ПОПОЛУДНИ** коло Українського Робітничого Дому. Діти, що мешають на східній стороні улиці Мейн або близько Мейн, повинні зібратися на розі улиці Селкири і Мейн.

ЗНОВА ВІД СТРТКАРИ АЖ НА МІСЦЕ ПІКНІКУ БУДУТЬ ПЕРЕВОЗИТИ БЕЗ РІЖНИЦІ ВСІХ ГОСТЕЙ СПЕЦІАЛЬНІ АВТОМОБІЛІ ВІД ГОДИНИ 12 ДО 3 ПОПОЛУДНИ.

Приходить всі на час, щоби не втратити стріткарі і автомобілів та не йти пішки.

ПРОГРАМА ПІКНІКУ БОГАТА. — ДОБРА МУЗИКА ПІД ПРОВОДОМ ТОВ. ГУЦУЛЯКА. — ЗИМНІ НАПИТКИ. — МОРОЖЕНЕ. — СМАЧНІ ПЕРЕКУСКИ.

ТОЖ ТДМО ВСІ — СТАРІ І МОЛОДІ — ПРОВЕСТИ ВЕСЕЛО ЧАС В РОБІТНИЧІЙ СЕМ'Т НА ДІТОЧИЙ ПІКНІКУ.

Вразі непогоди відбудеться ЗАБАВА В УКР. РОБ. ДОМІ В ІСТ КИЛДОНАН а пікнік відбудеться в слідуючу неділю в тім самім місці — в Морс Плейс.